

Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Adama Mickiewicza w Toruniu

RYS HISTORYCZNY PLACÓWKI

5 lutego 1945 r. rozpoczął działalność Wydział Oświaty i Kultury w Toruniu. Wtedy to, przedwojenni jeszcze nauczyciele zajęli się organizowaniem Szkoły Powszechnej Nr 2 w Toruniu. Do zniszczonych, częściowo tylko zachowanych dwóch budynków szkół powszechnych zwieziono z magazynów, znajdujących się na Przedmieściu Bydgoskim ławki i kilka szaf wojskowych. Największym problemem był brak podręczników, ale wtedy do pomocy włączyły się Komitety Rodzicielskie, które zorganizowały wśród mieszkańców zbiórkę wszelkich książek i podręczników.

Do czasu wybudowania nowego gmachu Szkoły Podstawowej Nr 2, nauka odbywała się w dwóch barakach przy ul. Targowej 26 (była tam też Szkoła Podstawowa Nr 7) i przy ul. Lubickiej w dwóch budynkach Szkoły Nr 2. Kierownictwo szkoły powierzono doświadczonemu pedagogowi Brunonowi Suchockiemu.

Zapisy do szkoły przeprowadzono w lutym 1945 r. Zapisało się wówczas 776 dzieci. Uruchomiono w jednym budynku szkolnym 7 sal lekcyjnych, a dzieci podzielono na 16 oddziałów. Nauka rozpoczęła się 27 lutego 1945 r. i odbywała się w systemie dwuzmianowym.

Po opuszczeniu przez wojska radzieckie drugiego budynku szkolnego, przystąpiono natychmiast do tworzenia dalszych 7 izb lekcyjnych, i tak 4 czerwca 1945 roku szkoła posiadała już 14 sal, kompletnie urządzonych i wyposażonych w pomoce dydaktyczne, w których kształciło się 827 uczniów: 426 chłopców i 401 dziewcząt. Dnia 6 kwietnia 1945 r. odbyła się uroczystość wręczenia sztandarów szkolnych kierownikowi szkoły B. Suchockiemu. Zachowały się one w bardzo dobrym stanie dzięki woźnemu p. Wojciechowskiemu, który przechował je przez okres okupacji na szkolnym strychu. Szkoła Podstawowa Nr 2 liczyła do 11 maja 1945r. 884 dzieci, uczęszczających do 16 oddziałów. Przeciętna liczba uczniów przypadających na klasę wynosiła 55 dzieci.

12 maja 1945 r., zarządzeniem Inspektoratu Szkolnego w Toruniu dokonano podziału na Szkołę Podstawową Męską Nr 7 i Szkołę Podstawową Żeńską Nr 2. Szkole męskiej przydzielono baraki na Targowej 26, a żeńskiej - budynki przy ul. Lubickiej.

Rok szkolny 1945/46 rozpoczął się 3 września. Kierownictwo szkoły powierzono Mieczysławowi Leskiemu. Szkoła posiadała 16 oddziałów. Lekcje prowadzono w 7 salach

lekcyjnych w systemie dwuzmianowym. Na terenie szkoły powstały organizacje uczniowskie, takie jak: PCK, Harcerstwo. Prężnie działał również Komitet Rodzicielski. Powstał Samorząd Szkolny, Spółdzielnia Uczniowska, Chór Szkolny, radiowęzeł.

Kolejno kierownictwo szkoły obejmowali: B. Suchocki, Jan Szymański, Tadeusz Bojanowski. Dnia 9 marca 1946 r. kierownikiem szkoły żeńskiej został Bolesław Sobacki.

W roku szkolnym 1948/49 wprowadzono do Szkół Nr 2 i Nr 7 koedukację. Kierownictwo Szkoły Podstawowej Nr 2 powierzono zasłużonej nauczycielce Natalii Symonides.

Od maja 1955 r. trwały prace nad scaleniem Szkół Podstawowych Nr 2 i Nr 7, w wyniku których rok szkolny 1955/56 rozpoczął się oddaniem do użytku nowego budynku szkolnego przy ul. Pająkowskiego 44, zaprojektowanego przez toruńskiego architekta p. Jerkę. Odtąd szkoła nosiła nazwę Szkoły Podstawowej Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Nr 2 w Toruniu. W nowym, dwupiętrowym budynku, wzniesionym w przeciągu jednego roku, było 15 sal lekcyjnych, 2 szatnie, 3 pracownie, sala gimnastyczna, świetlica z kuchnią, biblioteka oraz harcówka i zaplecza dla pomocy naukowych. Szkoła miała także dwa boiska: szkolne i sportowe. Naukę w szkole rozpoczęło wówczas 854 dzieci w 21 oddziałach. Ówczesne grono liczyło 21 nauczycieli. 10 września 1955 r., na wniosek Rady Pedagogicznej, szkoła przyjęła imię patrona - Adama Mickiewicza. Odtąd pełna nazwa szkoły brzmiała: Szkoła Podstawowa TPD Nr 2 im. Adama Mickiewicza w Toruniu.

W roku szkolnym 1956/57 uczęszczało do szkoły 916 uczniów zgromadzonych w 23 oddziałach. Nastąpiła kolejna zmiana na stanowisku kierownika, funkcję tę objął J. Nowakowski. Do programu nauczania wprowadzono elementy plastyczne, techniczne i humanistyczne ogólnoludzkie, ponadklasowe. Jednocześnie ograniczono treści ideologiczne, które wróciły ponownie w 1958 r. W szkole funkcjonował prężnie chór szkolny pod batutą J. Nowakowskiego.

W roku szkolnym 1957/58 rozpoczęło naukę 1028 dzieci w 25 oddziałach. Z powodu dużej liczby przyjętych uczniów odczuwano brak sal lekcyjnych, tym bardziej, że powstało wówczas duże osiedle domków jednorodzinnych. W ciągu roku liczba oddziałów zwiększyła się do 29, a liczba uczniów wzrosła do 1162. Wtedy to przydzielono szkole etat zastępcy kierownika, który objęła Kornelia Ziółkowska.

16 grudnia 1957 r. przeprowadzono pierwszą w szkole wizytację. Inspektor Natalia Symonides oceniła pracę szkoły na stopień dobry. Szkoła miała także osiągnięcia na polu kultury. Wyróżnienia zdobywały także ówczesny teatr i chór szkolny. Chór Szkolny otrzymał znaczną nagrodę pieniężną w wojewódzkich eliminacjach chóralnych w Grudziądzu. W 1958 r. sztafeta dziewcząt (13-14 lat) z SKS-u SP2 spotkała się na stadionie X-lecia w Warszawie z 5 najlepszymi drużynami, gdzie zajęła I miejsce.

W roku szkolnym 1959/60 rozpoczęło naukę 1324 uczniów, utworzono 32 oddziały. W następnym roku szkolnym rozpoczęło naukę ok. 1450 dzieci w 36 oddziałach. Nauka klas pierwszych odbywała się w systemie trójzmicznym.

Rok szkolny 1961/62 to 1428 uczniów i 36 oddziałów. Wzrosła liczba nauczycieli do 44 osób. Zatrudniono 2 bibliotekarki, 3 pracowników biurowych, kierowniczkę świetlicy,

woźnego, palacza, 3 sprzątaczkę, 3 kucharki. Kierownikiem szkoły był wówczas Tadeusz Wasilewski.

W roku szkolnym 1962/63 zmniejszyła się liczba uczniów do 805 i liczba oddziałów do 21, ponieważ Szkoła Podstawowa Nr 23 otrzymała własny budynek przy ul. Jodłowej. W tym roku, dzięki staraniom i pracy rodziców, uczniowie otrzymali prawdziwe boisko szkolne, które wcześniej było zmorą, szczególnie po deszczu przypominało błotniste pole. Rodzice nie tylko dołożyli się do zakupu płyt chodnikowych, ale również je położyli. W 1963 roku przyznano szkole zakład opiekuńczy – Spółdzielnię Inwalidów im. Kilińskiego w Toruniu. Na terenie szkoły uruchomiono kino dla rodziców. Co dwa tygodnie wyświetlano dla nich filmy oświatowe. Działał również Uniwersytet dla Rodziców, który pod kierunkiem H. Kledzik należał do przodujących w mieście Toruniu.

Każdy kolejny rok to wzbogacanie szkoły, zarówno w klasopracownię, pomoce dydaktyczne czy nowe koncepcje (nie zawsze mile widziane przez władze oświatowe).

Rok szkolny 1965/66 zapoczątkowany został zmianą na stanowisku kierownika, został nim Aleksander Janiszewski. Rok ten był zakończeniem okresu przygotowań do przejścia z 7-letniego na 8-letnie nauczanie w szkole podstawowej. Ważnym wydarzeniem w roku szkolnym 1967/68 było ufundowanie przez Komitet Rodzicielski sztandaru, który po dziś dzień towarzyszy każdej ważnej uroczystości szkolnej w SP 2.

W 1968 r. Spółdzielnia Uczniowska podjęła się zorganizowania placu zabaw obok boiska szkolnego. Również bardzo istotnym wydarzeniem było otwarcie gabinetu dentystrycznego. Szkoła w dalszym ciągu osiągała sukcesy, doceniane i oceniane bardzo wysoko przez Wydział Oświaty i lokalną prasę. Mowa tu m.in. o wyreżyserowaniu przez kierownika przedstawienia „Niemcy” L. Kruczkowskiego. Premiera odbyła się w kinie „Osa”. W szkole organizowano rozmaite akcje, np. „Szklanka mleka”, zbiórkę żywności dla dzieci z mniej zamożnych rodzin, zbiórkę pieniędzy na półkolonie i t.p.

W 1973/74 r. już nie kierownikiem, a dyrektorem szkoły mianowano mgr. Mariana Kuźmę. Jego zastępcą została mgr Maria Jaruga. Nowy przełożony dużą wagę przywiązywał do kwalifikacji swojej kadry pedagogicznej, w związku z tym sporo nauczycieli podjęło w owym czasie studia zaoczne na wyższych uczelniach.

Hasłem naczelnym, a zarazem punktem wyjścia pracy szkoły było w tamtym czasie:

„ Współpraca nauczycieli, uczniów i rodziców gwarancją naszych sukcesów”.

Rok szkolny 1976/77 rozpoczął pracę nad wdrażaniem reformy szkolnej, zwanej „10-latką”. Do szkoły przybyło kilka nowych oddziałów: klasy trzecie z Grębocina oraz 4 klasy uzawodowione. Wśród nauczycieli nastąpiły zmiany kadrowe. Pracę szkoły wytyczały uchwały VII Zjazdu PZPR, jak również hasło roku: „ Uczymy się uczyć, rządzić i pracować”, co miało oznaczać samorządną i organizacyjną działalność uczniów w szkole. W związku z powyższym powołano do życia Szkolną Radę Uczniowską oraz wprowadzono dzień wyborów SRU (w połowie maja), jako Dnia Samorządności Uczniów. Powołano w tym celu sekcje uczniowskie: sekcję nauki, kulturalno-oświatową, współzawodnictwa,

dekoracyjną, sportu i turystyki, gospodarczo-porządkową, czynów społecznych i ochrony środowiska, kultury i higieny, usług uczniowskich, orientacji zawodowej, kontroli społecznej.

Rok szkolny 1977/78 trwał od 22 sierpnia do 10 czerwca 1978 r. Zastępcą dyrektora został Józef Wierniewski. Zlikwidowano klasy uzawodowione, za to na prośbę rodziców z Grębocina przyjęto więcej dzieci. Ponadto Szkoła Podstawowa Nr 2 była jedyna w mieście i druga w województwie, w której istniały dwie klasy górnicze, skupiające 69 uczniów. Klasy te były filią Zespołu Szkół Górniczych Nr 1 w Sosnowcu. W związku z tym faktem bardzo uroczysto obchodzono w całej szkole Dzień Górnika.

Prężnie działało w „Dwójce” Szkolne Koło Sportowe, organizując w roku szkolnym 14 imprez sportowych wewnątrzszkolnych i międzyszkolnych. Między innymi odbywały się pokazy i zawody szermiercze, turnieje szablowe.

W roku szkolnym 1978/79 wprowadzono 10-letnią Szkołę Powszechną. Młodzież dostała pod stałą opiekę wyznaczone tereny Osiedla Jakubskiego. 260 uczniów pełniło określone funkcje, co wiązało się z realizacją samodzielności i samorządności. 1 października 1978 r., decyzją władz oświatowych i partyjnych podjęła swą działalność w budynku SP2 Szkoła Podstawowa dla Pracujących. Wiazało się to z pogorszeniem warunków pracy i bytu, jak również zagrożeniem demoralizacją. Na koniec roku promowano 97,1% uczniów, z czego 91,8 bez ocen niedostatecznych, a 8 czerwca 1979 roku w Szkole Podstawowej Nr 2 odbyło się uroczyste ogólnomiejskie zakończenie roku szkolnego.

Rok szkolny 1979/80 rozpoczął się 20 sierpnia, a zakończył 7 czerwca 1980 r. Hasłem całorocznej pracy było: *„Jesteśmy współgospodarzami szkoły i środowiska”*. W I półroczu uczniowie Szkoły Nr 2 przepracowali 2200 godzin na rzecz środowiska, z tego 300 godzin przy pielęgnacji terenów zielonych, pozostałe godziny przy porządkowaniu terenu Zakładów Mięsnych i Metronu oraz przy zagospodarowywaniu świetlicy osiedlowej. Młodzież opiekowała się osobami starszymi, niepełnosprawnymi i samotnymi, co stało się już tradycją szkoły.

Po wielu, wielu latach nauka w 1981/82 r. rozpoczęła się 1 września i trwała do 30 czerwca 1982 r. Kadre zasilają kolejni nauczyciele. Był to dla szkoły wyjątkowo trudny rok z wielu względów. Doszły dzieci do klas czwartych z przepelnionych szkół na Rubinkowie. Dalsza obecność Szkoły dla Pracujących utrudniała realizację zajęć, także pozalekcyjnych. Z żywym protestem nauczycieli, dyrekcji i rodziców spotkał się projekt Kuratorium Oświaty i Wychowania dot. przeniesienia do budynku Szkoły Nr 2, Szkoły Specjalnej Nr 19. Obie szkoły miały przez kilka lat egzystować w jednym budynku, a Szkoła Nr 2 - z czasem ulec likwidacji.

W miesiąc później po niezwykle burzliwym czasie dla szkoły, nauczyciele i całe społeczeństwo zostaje zaskoczony wprowadzeniem 13 grudnia 1981 r. stanu wojennego. W tym dramatycznym dla Polaków okresie niepewności, nauczyciele i dyrekcja szkoły odbywają rady, na których między innymi zapoznają się z pełnymi wytycznymi zawartymi w Zarządzeniu Ministra Oświaty i Wychowania z dnia 18 grudnia 1981 r., pełnią dyżury w świetlicy szkolnej, organizują dożywianie. Utworzono także zespoły wyrównawcze w klasach I-III, natomiast dla klas VII i VIII wprowadzono zajęcia dodatkowe z matematyki.

W roku 1982/83 z radością przyjęto fakt, że w budynku SP 2 nie będzie już Szkoły dla Pracujących. Za to utworzono kolejny oddział przedszkolny, powiększyło się grono nauczycielskie, a zastępcą dyrektora została mgr Janina Paszke, a w rok później Ludmiła Stadnicka-Kozłowska. W roku 1983/84 utworzono 2 oddziały dzieci dyslektycznych, w związku z czym w szkole pojawia się etat terapeuty. W 1986 r. zatrudniono w szkole pedagoga szkolnego.

Rok szkolny 1987/ 88 zaczął się pod nowym kierownictwem. Dyrektorem naczelnym została mgr Danuta Rasmus, a zastępcą dyrektora - mgr Renata Pietkiewicz. Zatrudniono kolejnych 10 nauczycieli. Szkoła tętniła życiem, działało mnóstwo organizacji i kół zainteresowań, np. koło chemiczne, rękodzielnictwa, fotograficzne, prężnie działał Samorząd Szkolny. Powstał Harcerski Klub Turystyki „Stonoga”, podobny klub SKKT „Kremenaros”. Uczniowie przygotowywali programy na uroczystości szkolne, brali udział w konkursach międzyszkolnych, prezentowali się nie tylko w szkole, ale i poza szkołą. Młodzież szkolna brała udział we wszystkich imprezach sportowych organizowanych przez Międzyszkolny Ośrodek Sportowy, a do istotnych osiągnięć można zaliczyć: zajęcie II miejsca w Międzynarodowym Turnieju Floretu we Wrocławiu czy IV miejsca w Międzynarodowym Turnieju w Lyonie do lat 15.

Szkoła cały czas borykała się z trudnymi warunkami lokalowymi. Mimo, iż z końcem półrocza 1990/91 r. odeszły dwa oddziały dyslektyczne, to w związku z rozwojem budownictwa mieszkaniowego na Jakubskim Przedmieściu przybyło więcej uczniów, samych oddziałów przedszkolnych utworzono wtedy aż 6. W tym samym roku wprowadzono do szkoły religię, a klasy piąte rozpoczęły naukę języka angielskiego, jako przedmiotu obowiązkowego. Dyrektor szkoły – Pani Danuta Rasmus - cały czas nie ustawała w staraniach o polepszenie warunków lokalowych szkoły, w końcu w 1993 r. władze miejskie i oświatowe przyznały szkole, a właściwie zwróciły pawilon przy ul. Targowej 26. I tak, 1 września 1993 r. naukę w nim rozpoczęły klasy młodsze I-III. Uroczyste i oficjalne otwarcie filii SP 2 miało miejsce 1 października 1993 r. Od tego roku praca dydaktyczno-wychowawcza szkoły przebiegała w zdecydowanie lepszych warunkach. Podział szkoły na klasy 1-3 i starsze miał być chwilowy, ale tak się nie stało.

W latach 90 - tych Dyrektor Danuta Rasmus podjęła starania dotyczące rozbudowy szkoły. Wysiłki Dyrekcji, Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców, radnych osiedla Jakubskie Przedmieście i wielu przyjaciół szkoły zaowocowały zezwoleniem i pozyskaniem nie małych funduszy od władz miasta na tak wielką inwestycję, na budowę nowego skrzydła placówki. Szkoła wznosiła się na oczach całej społeczności uczniowskiej i lokalnej. Wszyscy z niecierpliwością czekali na ukończenie budowy. Rok 2001 był tym szczególnym rokiem, gdy rozdzieleni na dwa budynki uczniowie i pracownicy mogli przenieść się z pawilonu przy ul. Targowej oraz z budynku starej szkoły przy ulicy Pająkowskiego i rozpocząć naukę w nowoczesnej, przestronnej i kolorowej szkole. Miało to miejsce w listopadzie 2001 r. i było nie tylko wielkim świętem szkoły, stanowiło pamiętne wydarzenie dla całego osiedla Jakubskie Przedmieście. Nowy budynek został przystosowany architektonicznie dla potrzeb osób niepełnosprawnych (w tym wyposażony w windę). Szkoła w niczym nie przypominała starej, nie było już problemu bazy lokalowej, w związku z tym pojawił się system jednozmianowy. Uczniowie otrzymali piękną, dużą salę gimnastyczną i mniejszą z lustrami

do zajęć ruchowych i korekcyjnych. W grudniu 2001 r. odbyło się uroczyste otwarcie nowego budynku szkoły. Uczestniczyły w nim władze miejskie, oświatowe, uczniowie, rodzice i mieszkańcy osiedla.

1 września 2002 r. utworzono w SP 2 pierwszą klasę integracyjną, do której zaczęli uczęszczać, obok dzieci zdrowych, uczniowie z różnego typu niepełnosprawnościami. Dostosowanie budynku dla potrzeb osób niepełnosprawnych umożliwiło funkcjonowanie takiego zespołu, ale początki integracji nie były wcale łatwe. Wymagały dużej akceptacji środowiska, jak też dodatkowych, specjalnych kwalifikacji kadry, która także uczyła się pracy z dziećmi obciążonymi kłopotami zdrowotnymi oraz innymi dysfunkcjami, a to w owym czasie było nowością w edukacji. Integracja w SP 2 przyjęła się i rozwinęła. Do dziś takie klasy w szkole z powodzeniem funkcjonują. Dzieci z niepełnosprawnością intelektualną i ruchową mają tu dobre warunki do harmonijnego rozwoju, na miarę swoich możliwości i potrzeb.

W 2007 r. społeczność uczniowska i Rada Pedagogiczna pożegnała odchodzącą na emeryturę, niezmiernie oddaną placówce i środowisku, Dyrektora Danutę Rasmus i przywitała nowego Dyrektora szkoły Waldemara Kaczmarka. Po 5 latach stanowisko to objęła dotychczasowa Wicedyrektor - Beata Cieszkowska.

Dziś szkoła wciąż się rozwija i jak w każdym czasie musi pokonywać codzienne – małe i duże trudności, ale też osiąga mniejsze i większe sukcesy. Zatrudnia zróżnicowaną pod względem wieku, jak i stażu zawodowego kadre, co pozwala na wzajemne uzupełnianie się powagi i doświadczenia z młodzieńczą odwagą i ambitnym poszukiwaniem tego, co świeże i nowatorskie. Przez długie lata wypracowała swoją tradycję, obrzędowość i symbolikę. Szkoła kształci i wyposaża swoich uczniów w to, co najlepsze, co pozwala pokonywać im przeszkody i „rozwinąć skrzydła”, osiągać sukcesy i życiowe cele. Pieczołowicie pielęgnuje pamięć o Patronie i tych wszystkich, którzy z takim zaangażowaniem, przez lata żyli życiem szkoły i jej otoczenia, dzięki którym szkoła istnieje dziś w takim, a nie innym kształcie. Placówka dąży do tego, by być miejscem bezpiecznym i przyjaznym, zarówno dla dzieci, jak też rodziców. W swych działaniach dociera do najtrudniejszych problemów swoich podopiecznych, diagnozuje je, a co najistotniejsze, szuka sposobów na ich rozwiązanie. Jednym z głównych celów szkoły jest stałe i systematyczne podnoszenie wyników edukacyjnych oraz współpraca ze środowiskiem swoich uczniów, angażowanie rodziców i opiekunów w życie placówki i realizowany przez nią proces wychowawczy.

Życie 70 – letniej już szkoły nadal się toczy, a bogactwo ludzkich działań oraz różnorodnych wydarzeń tworzy i zapisuje kolejne karty pięknej historii Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Adama Mickiewicza w Toruniu.

Opracowanie:

Małgorzata Remiszewska-Baciók

Beata Cieszkowska

